

ΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
(συνέχεια)

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπὸ τῆς Ἀγγλ. κατο-
χῆς εἰσπραχθεῖσαν ποσότητα, ἔπρεπεν ἀκόμη ν'
ἀφαιρεθῇ ἡ διαφορὰ ἡ προερχομένη ἐκ τῆς τῶν
προϊόντων ὑπερεκτιμήσεως ὑπὰ τῶν συμβουλίων.
Ἰδαρὲ γιγνομένης, ὅπερ δὲ δὲν παραδέχεται ἡ
Κυβέρνησις, ἀλλ' ἀρκεταὶ ἀποδείξεις καθιεροῦσιν
αὐτό· ὅς περιορισθῶμεν ν' ἀναφέρωμεν τὰς σπου-
δαιότερας τῶν ὑπερεκτιμήσεων αἰτίνας ἐγένοντο
κατὰ τὸ ἔτος 1886—87. Τῷ ὄντι, μετὰ τοῦ φό-
ρου τὴν πληρωμὴν, κατὰ τοῦ Ἰδαρὲ τὴν ἐκτίμη-
σιν, ἀσήμεντόν τι ποσὸν ἀπέμεινεν εἰς τοῦ οἴνου
τοὺς παραγωγούς.

Ἡ τῆς 15 Μαΐου ἐκθεσις φέρει ἡμᾶς νὰ κά-
μωμεν τὴν παρατήρησιν εἰς τῶν ἐμμέσων φόρων
τὸν κατάλογον καὶ τοῦ τελωνείου, ὅτι ὑπάρχει
ὑπερβάλλον λίρ. 30,559 εἰς ὅσα εἰσπράττοντο
ὑπὸ τῆς προκατόχου διοικήσεως ὥφειλεν ὅμως
νὰ σημειώσῃ διὰ τὴν Ὀθωμανικὴν διοίκησιν λίρ.
2,800 περίπου κατ' ἔτος· ἡ διαφορὰ αὕτη προέρ-
χεται ἐκ τῆς διαφορᾶς τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου
τοῦ μονοπωλείου τοῦ καπνοῦ. Τῷ ὄντι τὸ mono-
πώλειον τοῦτο δὲν ὑπῆρχε κατὰ τὸ 1873 καὶ δὲν
εἶχε τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἐντελῇ τὸ 1874, εἰς τρό-
πον ὥστε ἡ διαφορὰ, κατὰ τὸν λογαριασμόν τῆς
Κυβερνήσεως, ἔπρεπε νὰ ᾔηε μόνον λίρ. 27,752.

Ἡ ἐκθεσις τῆς 28 Μαΐου ἀριθ. 163 πραγμα-
τεύεται τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν. Γενικῶς
πὼς λέγομεν ἐνταῦθα ὅτι παρ' ἡμῖν ὅταν ἡ εἰσα-
γωγὴ ὑπερβαίνει τὴν ἐξαγωγὴν, δηλὸν ὅτι ὁ τόπος
δυσμοιρεῖ. Ἡ Νῆσος ἔχει μόνον πηγὴν τὴν πώ-
λησιν τῶν προϊόντων αὐτῆς, ὅταν γίνωνται. Τὸ
ἐξαγόμενον ἀποτελεῖ τὸ ἐνεργητικόν, καὶ τὸ εἰ-
σαγόμενον, τὸ παθητικόν. Ἄρα ἐὰν τὸ παθητι-
κὸν ἐξακολουθῇ ὑπερβαίνειν τὸ ἐνεργητικόν, ἡ θέ-
σις αὕτη παρατεινομένη θὰ ἐπιφέρῃ λίαν μεγάλα
ἄτοπα.

Ἡ Κυβέρνησις παραδέχεται ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ
ὑπερβαίνει τὴν ἐξαγωγὴν ἐκ λίρ. 54,000· λέγει
ὅμως ὅτι πρέπει νὰ ἐκπέσῃ τὸ διὰ τὸν κρατὸν εἰ-
συχθὲν λίρ. 25,000, τὴν ἀναληθῇ δὴλωσιν τῶν
ἐμπόρων, οἵτινες ὑποτιμῶσι τὰς πραγματείας αὐ-
τῶν κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, τὴν εἰσαγωγὴν πραγ-
μάτων ἧτις πληρώνεται διὰ χρήματος οὐχὶ ἐν-
τοπίου, ἐξ ὧν ἡ Κυβέρνησις συμπεραίνει τὸ με-
ταξὺ εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἰσοζύγιον. Θὰ
συμμορφωθῶμεν πρὸς τὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπι-
θυμίαν, παραδεχόμενοι τὸ διὰ τὸν κρατὸν κατ'
ἔτος εἰσυχθὲν ὅτι φθάνει τὰς λίρ. 25,000, ὅτι ἀ-
κόμη λίρ. 9,000 εἴνε πραγματεῖται μὴ χρησιμεύου-
σαι εἰς τοὺς Κυπρίους· ἀλλ' ἀποκρούμεν τὸν ἰσχυ-

ἐφ. Σαλπιγγ

9 Σεπτεμβρίου 1921

Γενικά

Πρεσβεία
Προϊονταλισμῶν

Φορολογία.

Henry Bulwer
Κυπρὸς Ἀρχιδιά
Παφὸς
Hawley Thompson

Σωφ

ἐμπορὶο
φορολογία
Γενικὴ ἑστία
Γούβιος

ρισμόν τῆς Κυβερνήσεως ὅτι οἱ Κύπριοι ἔμποροι ὑποτιμῶσι τὰς πραγματείας αὐτῶν εἰς τὸ Τελωνεῖον. Ἄν ἡ Κυβέρνησις ἐγνώριζε τὴν ἀξίαν εἰς ἣν πωλοῦνται ἐν τῷ ἐξωτερικῷ αἱ πραγματείαι αὗται, εὐκολώτατα θὰ μετέβαλλεν ἰδέαν.

Ἡ Κυβέρνησις λέγει ὅτι ὑπάρχει τῷ ὄντι εἰσαγωγή λίρ. 59,000 μὴ θίγουσα τὰ τῶν Κυπρίων βαλάντιον, καὶ καθιερεῖ τὸ ἰσοζύγιον εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς. Ἐμμένομεν φρονοῦντες ὅτι ἡ εἰσαγωγή ὑπερβάλλει τὴν ἐξαγωγήν λίρ. 50,000, διότι καὶ μὲ τὴν παραδοχὴν τοῦ ὡς ἀνω ἰσοζυγίου, ὑπάρχει ἡ ποσότης λίρ. 54,000 ἀνεγνωρισμένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ποσότης εἰς ἣν δέον νὰ προστεθῶσι λίρ. 55,000, αἵτινες κατ' ἔτος ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν Κύπρον πρὸς πληρωμὴν τοῦ Ὀθωμανικοῦ φόρου.

εφ: δα'ελιχ'ε

9 Σεπτεμβρίου 1989

Ἐλθε σις τῆς 10 Ἰουνίου 1889.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Κύπρου οὐδόλως δυσκο-
λεύεται ν' ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἡ θέσις τῆς Νήσου
περιῆλθεν εἰς σημεῖον δυσάρετον, ὡς καὶ τὰ ἐ-
πίσημα μέλη τῆς Ἰδίας Κυβερνήσεως συμφώ-
νως βεβαιοῦσιν ὅτι ἡ θέσις τῆς Κύπρου εἶνε
ὅσον ἐξωγραφῆσθαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπόμνημά
μας δυστυχῆς, ἀλλ' ἡ Κυβέρν. ἀποδίδει τὴν κρί-
σιν εἰκονομικὴν ταύτην δυσχέρειαν εἰς αἷτια
συνήθη ἐν Κύπρῳ. Ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ παρα-
τηρήσωμεν εὐσεβῶς ὅτι τὰ δυστυχῆ ἔτη, αἴτι-
να δηλώσωμεν ὑπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν διοίκησιν
καὶ ἰδίᾳ τὰ ἔτη 1869 καὶ 1871 ἀδύνατον νὰ
παραβληθῶσιν, ὡς κάμνει ὁ Ἀρμοστής, πρὸς τὸ
ἔτος 1887. καὶ ἐν τούτοις τότε ἡ γῆσις δὲν
ἔφθασεν εἰς τὸσον κρίσιμον ὅσον τὴν σήμερον
θέσιν· καθόσον τὸ μετρητὸν νόμισμα δὲν εἶχεν
ἀφανισθῇ, ὡς ἡφανίσθη τώρα, καὶ ἐὰν τὸ ἐπα-
κολουθοῦν ἔτος ᾗτο καλὸν, ἤρκει νὰ ἐπουλώσῃ
τὰς πληγὰς τοῦ προηγουμένου. Κατ' ἀνάγκην
ἄρα ὁφείλομεν νὰ ζητήσωμεν τὰ αἷτια τῆς ση-
μερινῆς καταστάσεως εἰς ἄλλα παρὰ τὰ συνή-
θη, εἰς αἷτια νέα. Τῶ ὄντι δὲ θελομεν εὑρεῖ
αὐτὰ, ἰὼν εἰς τὸ ὅτι αἱ ἀγροτικαὶ ἐργασίαι
κατέστησαν ἀπὸ τῆς Ἀγγλ. κατοχῆς πολὺ δια-
πανηραὶ· 2ον εἰς τὴν ἔκπτωσιν τῶν προϊόντων·
3ον εἰς τὸ ὅτι ἡ πηγὴ τοῦ πλούτου κινδυνεύ-
ει νὰ γαθῇ, ὅπερ εἶνε συνέπεια τῶν δύο πρώ-
των· 4ον εἰς τὴν βεβαίαν φορολογίαν κατ' ἀ-
ναλογίαν τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, καὶ 5ον
εἰς τὴν αὐστηρότητα μεθ' ἧς ἡ Κυβέρν. ἐπι-
μένει εἰσπράττουσα τοὺς φόρους μ' ὅλην τὴν
κρίσιμον θέσιν εἰς ἣν ἡ Νῆσος εὐρίσκεται, καὶ
τοῦτο ἐναντίον τοῦ συμβαινόντος παρὰ Τούρκοις,
οἷτινες καθ' ὅλα τὰ δυστυχῆ ἔτη δὲν ἐβίαζον
ποτέ τὴν εἰσπραξίν.

Εἶπομεν ὅτι θεωροῦμεν τὸν φόρον ὡς βαρὺ
φορτίον διὰ τὸν τόπον, ὁ δὲ κεντρικός ταμίας ἐνί-
σταται λέγων ὅτι ὑπὸ τ' ὄνομα φόρου, ἐξέρχεται
ἡδὴ τῆς Νήσου ποσότης πολὺ κατωτέρα ἐκείνης,
ἣτις κατ' ἔτος ἐπέλλετο ἐκ Κύπρου εἰς Ἄ)πολιν,
ὡς περίσσευμα τῶν ἐσόδων ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν
διοίκησιν. Παρατηροῦμεν ὅτι ὑπὸ τοὺς Τούρκους
συνέδαιναν ὥς οὐδεμίαν ποσότης ἐξήρχετο τῆς
Νήσου ἐπὶ τινι ἔτη, καὶ ὅτι ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψει
διάστημα δέκα ἐτῶν ἀπὸ τὸ 1868 ἕως 1877 τῆς
Τουρκικῆς διοικήσεως, ποτὲ ποσότης ἀνωτέρα τῶν
λιν. 50,000 δὲν ἐξήρχετο διὰ τὰ ὑπάγη εἰς Κ)πο-
λιν ὡς περίσσευμα. Δέον νὰ ἐκπίπτῃται πάντοτε
ποσότης τις διὰ τὰς κατ' ἔτος καθυστερήσεις εἰς
τρόπον ὥς ἡ ἡδὴ ἐξερχομένη ποσότης κατὰ μέ-
σον ὅρον, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐπιχρηγήσεων τοῦ
Κοινοβουλίου, εἶνε ἀνωτέρα ἐκείνης, τὴν ὁποίαν οἱ
Τούρκοι ἀπέπελλον εἰς τὴν πρωτεύουσιν τοῦ Ὀ-

εφβδα2πιχ3

9 Σεπτεμβρίου 1889

θωμανικοῦ κράτους. Ἡ ἰδίᾳ Κυβέρνησις ὑπολο-
γίζει ὅτι λίρ. 50,169 κατὰ μέσον ὅρον ἐξέρχον-
ται κατ' ἔτος τῆς Νήσου ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ
φόρου.

Ἄλλη ἀναγκαία παρατήρησις, ἣν δὲν πρέπει
νὰ λησμονήσῃ τις, εἶνε ὅτι ὅλον τὸ χρηματικόν,
ὅπερ ἐχρησίμευε πρὸς διοίκησιν τῆς Κύπρου, ἐδα-
πανᾶτο κατ' ἀνάγκην εἰς τὸν τόπον, ἐνῶ τὴν σή-
μερον λίρ. 20,000 περίπου ἐξ ὧτων λαμβάνουσιν
οἱ Ἀγγλοὶ ὑπάλληλοι, τοῖς μένουσι πάντοτε, ἐκ-
πτώσις προερχομένη ἐκ τῆς δαπάνης αὐτῶν. Ἡ
ποσότης αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπο-
τελοῦσα μέρος τῶν κεφαλαίων τῆς Νήσου, διότι
δὲν δαπανᾶται ἐν αὐτῷ. Ἀνεξαρτήτως τῆς ποσό-
τητος αὐτῆς, δεῖν ἐπίσης νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ
ἐκ τῆς Κύπρου ἐξερχομένη ποσότης τῶν μισθῶν
τῶν ὑπαλλήλων, καὶ ἡ ἄλλη διοικητικὴ δαπάνη,
τοῦ νὰ προμηθεύωνται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τὰ χρή-
σιμα αὐτοῖς καὶ τῇ Κυβερνήσει.

Ἄλλ' ἰσχυρίζονται ὅτι λίρ. 50,000 περίπου
εἰσέρχονται εἰς τὸν τόπον ἐξ αἰτίας τοῦ κράτους,
τὸ χρηματικόν ὅπερ ὁ κρατὴς ἐξοδεύει ἐν Κύπρῳ
πρὸς ἀγορὰν ἐντοπίων προϊόντων, μεταφορᾶν, κλπ.
κλπ. Τὸ χρήμα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ κατ'
ἔτος τὰς λίρ. 12,000, εἰς τρόπον ὥστε καὶ αὐτῆς
τῆς τελευταίας ποσότητος λαμβανομένης ὑπ' ὄ-
ψιν, μένει ἐξαγωγή χρηματικοῦ λίρ. 20,000 κατ'
ἔτος πλέον τῆς εισαγωγῆς, καὶ τοῦτο ἀνεξαρτή-
τως τοῦ λογαριασμοῦ, ὃν ἐκάμαμεν διὰ τὸν φόρον.

Ἡ τοῦ Ἀρμοσίου ἐκθεσις πραγματεύεται ἐπί-
σης τὸ ζήτημα τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ φόρου,
καὶ καταλήγει εἰς τὸ ὅτι ὑπάρχει πιθανότης νὰ
φθάσῃ τις εἰς μικροτέραν ποσότητα πληρωτέαν
πρὸς τὴν Πύλιν, ἀλλ' ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου
δὲν ἐλπίζει τὴν ἐλάττωσιν τοῦ φόρου, λίαν ἀκρι-
βάλλει ἐν τούτοις ἀδιδάκτως προσδίνει ὁ ἴδιος
λέγων ὅτι ἐν γένει αὐστηραὶ οἰκονομίαι εἰς τὴν
διοίκησιν τῆς Νήσου, εὐλόγως δύναται τις νὰ ἐλ-
πίσῃ ἐν τῷ μέλλοντι ἐλάττωσιν τῆς φορολογίας.
Καθ' ὅσον ἀπορᾷ ἡμᾶς φρονοῦμεν ὅτι διὰ τῆς
τοῦ φόρου μετατροπῆς, μετὰ οἰκονομίας ρενῶς
ἀναγκαίας εἰς τὰς διοικητικὰς δαπάνας χωρὶς
βλάβης τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, θὰ φθάσῃ τις
εἰς ἐλάχιστονα φορολογίαν ἀνάλογον πρὸς ἐκείνην,
ἣν δύναται νὰ ὑποφέρῃ ἡ οἰκονομικὴ τῆς Νήσου
θέσις.

Ἡ Νῆτος Κύπρος κατελήρθη ὅπως χρησι-
μεύσῃ εἰς ὑψηλὰς πολιτικὰς βλέψεις ἀπορώτας
τὸ Ἀγγλ. ἔθνος. Ἐξάγεται ὅτι ἔργον δικαιοσύνης
εἶνε ὅτι ἡ Ἀγγλία ὀρεῖται νὰ ἐξακελουθῇ παρέ-
χουσα τὴν ἀναγκαίαν ἐφόδια διὰ τοῦ φόρου τὴν
πληρωμὴν, ἀσχέτως πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν, ἣν ἡ
μετατροπὴ τοῦ φόρου ἤδυνάτο νὰ φέρῃ, διότι ἐὰν
ὑπάρχῃ τις δυνάμενος δικαίῳ τῷ λόγῳ νὰ ἐπω-

εφ' Ἰωάννης

9 Σεπτεμβρίου 1884

σεληθῇ ἐξ αὐτῆς, δὲν εἶνε παρὰ τὴν Κύπρον, καὶ ἐν
τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ πληρωτέοι παρ' αὐτῆς φό-
ροι ἡδύναντο κάλλιστα νὰ ἐλαττωθῶσι κατὰ πο-
λὺ περισσότερον, παρ' ὅσον τὸ ὑπόμνημά μας
διαλαμβάνει.

(ἐκκολουθεῖ)

Ἐκ τῆς Κυανῆς περὶ Κύπρου βίβλου
ἀποσπῶμεν τὴν ἐξῆς ἐπίστολὴν τῆς Α. Ἐξ.
τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον
σχετικῶς πρὸς τὴν ἰδρυσιν Γεωργικῆς Τρα-
πέζης.

№ 3.

Ὁ Σὺρ Ε. Βούλουεφ εἰς τὸν Λόρδον Νάτσορδ.
Ληφθὲν τῇ 12ῃ Νοεμβρ. 1883).

Κύριέ μου,

Σχετικῶς πρὸς τὸ τῆς Ὑμετέρας Ἐξουχότητος τηλεγρά-
φημα τῆς 31ης Ἰουλίου, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσω ὅτι ὁ
κ. Γούτσος, διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κλάδου τῆς
Ἀγγλο-Αἰγυπτιακῆς Τραπεζῆς, ἀρίκετο εἰς τὴν νῆσον ταύ-
την περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου, καὶ εἶδον
αὐτὸν τὴν 29ην τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ὁμιλήσαν ἐπὶ ἐμὲ ἐπὶ
τινὸς περὶ ἰδρύσεως γεωργικῆς ἐν Κύπρῳ τραπεζῆς σχεδί-
ου. Ἐνόησα ἐξ αὐτοῦ ὅτι εὕρισκετο ἐσχάτως ἐν Ἀγγλίᾳ
καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἐκεῖ διαμονὴν του συνεστέρη μετὰ τοῦ
προέδρου τῶν διευθυντῶν τῆς Ἀγγλο-Αἰγυπτιακῆς Τραπέ-
ζης, ὁ ὁποῖος καθυπέδαλεν αὐτῷ ὅτι ὤφειλε νὰ ἔλθῃ καὶ
ἀνακοινώσῃ τούτο εἰς τὴν Κυβέρνησιν ταύτην.

2. Μετὰ τινὰς εἰσαγωγικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ὤρε-
λειών, αἱ ἡ νῆσος ἤθελεν ἐξαγάγει ἐκ τῆς ἰδρύσεως Τρα-
πέζης, ὅπως αἱ γεωργικαὶ τάξεις θὰ ἐπορεύοντο εἴτε δι-
νεῖα ἢ προσκρίτους προκαταβολὰς χρημάτων ἐπὶ μετρίῳ
τόκῳ, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σημεῖον περὶ τοῦ πῶς ἡδύνατο
τοιαύτη τράπεζα νὰ ἰδρυθῇ.

3. Ἦκουσα τοῦ κ. Γούτσου λέγοντος ὅτι αἱ ἐν Κύπρῳ
Τράπεζαι εἶναι μᾶλλον διατεθειμέναι νὰ συνάγωσι τὰ ἐν
τῇ νήσῳ χρήματά των ἢ νὰ τὰ δανειζώσιν ἐνταῦθα. Καθ'
ὅσον δ' ἤκουσα τὴν Ἀγγλο-Αἰγυπτιακὴν Τράπεζαν δὲν ἐπι-
θυμεῖ εἶπε, νὰ ἔχῃ τὰ χρήματά τῆς κεκλεισμένα, καὶ ἐ-
φαίνετο νομίζων ὅτι ἐὰν ἀπόπειρα συστάσεως γεωργικῆς
τραπεζῆς ἐγίνετο ἐνταῦθα, ὤφειλε νὰ γείνη τοῦτο διὰ δα-
νείου λαμβανομένου, πιθανῶς ἐν Λονδίῳ, διὰ τὸν εἰδικὸν
τούτου σκοπόν. Ἐνόησα αὐτὸν θεωροῦντα ἀπιθάνον ὅτι αἱ
ἐνταῦθα Τράπεζαι ἤθελεν προκαταβαλεῖ τὰ χρήματά, ἀλλ'
ὅτι ἡδύνατο νὰ εὐρεθῶσι τῇ βεληθείᾳ τῶν Τραπεζῶν. Ἐ-
φρόνει ὁμῶς ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ ἐφθεθῇ δάνειον χρημάτων

ἐπὶ τούτῳ τῷ σκοπῷ ἄνευ τινὸς ἀρραλείας χορηγουμένης
ὑπὸ τῆς Κυπριακῆς Κυβερνήσεως καὶ εἶπεν ὅτι ἡ πρόστα-
τος ἐν Κύπρῳ λαϊκὴ κίνησις διαδεηλοῦσα τὴν ἀπορίαν τῆς
νῆσου, ἤθελεν αὐτὴ καθ' αὐτὴν κατastῆσαι, ἢ ἤθελεν
εἶσθαι ἀρκετὴ νὰ κατastῆται πᾶσαν τοιαύτην ἀπόπειραν ἀ-
νεπιτυχῇ ἄνευ Κυβερνητικῆς ἐγγυήσεως.

4. Ὑπέδειξε δύο μεθόδους διὰ τῶν ὁποίων ἐπιχείρη-
σις τοιαύτη θὰ ἐτελεσφόρει ἢ μὲν μία μεθόδος, ὅπ' αὐτῇ
τῆς Κυπριακῆς Κυβερνήσεως, δανειζομένης χρήματα ἐν τῇ
ἀγορᾷ λ. χ. 200,000 λίρας, πρὸς 4 0/0 ἢ περισσότερον
πιθανῶς πρὸς 5 0/0 καὶ δανειζούσης αὐτὰ εἰς τὸν λαόν
πρὸς 8 0/0 ἢ δὲ ἀλλῇ, ὑπὸ Τραπεζῆς ἀνεξαρτήτου ἀπὸ
τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει αὐτῆς ἐπὶ 20 ἢ
40 ἔτη.

Εφ: Σαῶνιχτ

9 Σεπτεμβρίου 1884

Ὡς ἐγγύησιν ὑπέδειξε το προῖον τοῦ ἀκριδοῦ φρον.
5. Ἐκ τῶν δύο εἰρημένων μεθόδων πολὺ βέλτερον εἶπε
περὶ τῆς πρώτης, διευθύνει τὰς παρατηρήσεις του πρὸς
πάντων περὶ τῆς τελευταίας.

6. Ἡ καθ' ἑλίου ἔννοια τοῦ σχεδίου του περιλαμβάνει
τα ἐν προχείρῳ ὑπομνήματι, ἕπερ ἀρῆκα μοι, καὶ ἐν ἐ-
πιστολῇ καὶ δευτέρῳ ὑπομνήματι, ἅτινα μετὰ ταῦτα ἔλα-
βον παρ' αὐτοῦ. Ἀντίγραφον τούτων ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἐγγί-
σω ἐν τῇ παρούσῃ.

7. Διέταξα ὅπως τὰ ἔγγραφα ταῦτα σταλῶσι πρὸς τὸν
Γενικὸν Οἰκονομικὸν Ἐφόρον κατὰ πρότερον, ἵνα ἐπισφίρη
ἐπ' αὐτῶν εἴ τις ἤθελε νὰ κάμῃ παρατηρήσεις· κατόπιν
ἔδωκα ἐδηγίαν νὰ σταλῶσιν εἰς τινὰς τῶν διοικητῶν τῶν
διαμερισμάτων, τοὺς ἔχοντας μακρὰν πεῖραν ἐν τῇ γῆρῃ
καὶ γινώσκιν τῶν περιστάσεων τοῦ τόπου, καὶ τῶν ἀναγκ-
ῶν τοῦ λαοῦ. Ὁ Κύριος Θωμῶν, διοικητὴς Πάφου, πρὸς
τὸν ὅποιον τὰ ἔγγραφα ἐστάλησαν μετὰ τὴν παρὰ τοῦ
Γενικοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἐπιστροφὴν τῶν, ἐπέστελλέ
μοι τὸ ὑπομνήμα του, καὶ ἐπειδὴ ὁ χρόνος παρέρχεται,
ἀπεράσιστα νὰ διαδιδάσω ἄνευ περαιτέρω ἀναβολῆς, ἀντίγρα-
φα τῶν ἐγγράφων ὅσα μέχρι τοῦδε μοι ἐστάλησαν, περιέ-
χοντα τὰς ἐκθέσεις τοῦ Γενικοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, καὶ
τοῦ διοικητοῦ τοῦ διαμερίσματος Πάφου, πρὸς γινώσκιν τῆς ὑ-
μετέρας Ἐξουχότητος.

8. Τὰ ἔγγραφα θέλουν τεθῇ ὑπ' ἐμοῦ ἐνώπιον τοῦ
Ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν εἰς Λευκωσίαν ἐπιστρο-
φὴν μου, καὶ ἅμα αἱ τοῦ Συμβουλίου ἰδέαι ἐκφρασθῶσι,
θέλω διαδιδάσω αὐτὰς πρὸς τὴν ὑμετέραν Ἐξουχότητα,
μεθ' οἷωνδὴποτε ἄλλων χρήσιμων ἐκθέσεων.

9. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι ἐγὼ αὐ-
τὸς φρονῶ ὅτι Γεωργικὴ Τράπεζα ἢ παρόμοιον τι, τὸ ἐ-
ποῖον ἤθελε παράσχει εὐκολίαν καὶ ἀρωγὴν εἰς τὰς ἀγρο-
τικὰς τάξεις εἶναι λίαν ἀναγκαῖον ἐν Κύπρῳ καὶ ὅτι ἡ
ἐπιθυμία τοῦ λαοῦ πρὸς σύστασιν Τραπεζῆς πολλὰκις ἤδη
ἐξεφράσθη. Ὡς πρὸς τὸ ἰδιαίτερον σχέδιον τὸ ὑπὸ τοῦ
Γένουσι προταθὲν, ἐπέχω φυσικῶς τῷ λόγῳ νὰ εἶπω περὶ
τοῦ παρόντος, πρὶν ἢ τὸ ζήτημα τοῦτο συζητηθῇ ἐν τῷ
Ἐκτελεστικῷ Συμβουλίῳ. Ἐχω, τὴν τιμὴν, κλ.

(Ὑπογρ.) Ε. Βούλουερ.

Ἀρμολύης.

Πρὸς τὸν Ἐντιμότατον Λόρδον Νάταλροφ Ὑπουργὸν τῶν
ἀποικιών, κλ. κλ. κλ.

εφ. Δάσκιος
9 Σεπτεμβρίου 1889